

Dñica xviij. post trinita.

comedes cum eis qui carnes ad vescendum cōferunt. **Que** verba exponēs **Breg.** xix. moral. **C**arnes inquit ad vescendū conferre est in collationib⁹ vicissim vitia primorum enerrare. hi immundi munda spernunt et immūda amplectantur. figurati in coruo **Gen.** viij. qui missus de arca inuento cadauere requirit in illo comedens et fruēs eo. nec est amplius reuersus ad arcā. **Columba** vero etiam emissā reuersa est ad eā. **Spiritualiter** per hanc vitam simplices volant et detractores hinc inde. **Sed** detractor inuento putredine alicui⁹ culpe residet illi. **Illa** vescitur et illa pascitur. et ad consortiū sanctorū venire cōtemnit et obliuiscitur. **Sed** homo simplex fugit illa. **Sed** inuentis seu visis virentib⁹ bonis operibus virorem inde boni exempli assumens conatur ad arcam diuine gratie bonorum operum alijs concitus volare. **Tertio** vtuntur aliq⁹ mēdaci accusatione. sicut interdum inuidi et mēdaces accusant bonos et innocentes. **Et** querit^r circa hoc. vtrum false accusatus vel mendaciter possit accusati iniuriam remittere? **Respondet** sanctus **Thomas** secunda scē. q. xlvij. false accusans spūaliter facit iniuriam accusato. **Et** si accusatus innocens fuerit potest iniuriam suam remittere maxime si ille non calūniose accusat sed ex animi lenitate. **Si** autem accusator ab accusatione desistat ppter aliquā collusionē cū aduersario tunc facit iniuriā reipublice. **Et** hoc non potest ei accusatus remittere. **Sed** hoc pertinet ad principem qui reipublice gerit potestatem.

De eadē dñica. Sermo secundus.

Ecce quidā

hydropicus erat ante illum. **Luc.** vbi supra. **Inter** oīa que homini infirmo sunt necessaria vnū est p̄cipuū. in medicum confidētia quia talis confidentia dat medicine operā. quia diffidentia dissipat medicinā. **Ad** qd̄ probandū scribit **Seneca** libro declarationum. q⁹ fuit **Rome** quidam habens filium. et post primā vxorez duxit aliam. que multum exosum habuit hunc filium. **Quod** aduertens pater misit eum ad studium. qui bene p̄ficiens in magnū creuit medicum. **Medicus** ergo factus incidit pater in languorem. **Igitur** filius eius vocatus et ab eo integre curatus. postea nouerca in eādē incidit infirmitatem. **Accersitus** filius ad eaz et curare non valebat. **Accusatus** ergo coram senatoribus q⁹ nouercam curare nollet. respondit filius q⁹ ideo eam inuare non posset. quia in eo confidentiam non haberet. **Spiritualiter** autem chri

stus est magnus medicus qui fm **Aug.** de celo venit. eo q⁹ in terris magnus egrotus videlicet genus humanū iacuit. **Iste** medicus sanat solo verbo. fm illud **Numeri.** xxi. **Tu** domine fmo q⁹ sanauit omnia. **Et** **Pap.** xvi. **Et** enim neq⁹ herba neq⁹ malagma sanauit eos. sed tuus sermo domine. **Et** debz legi malagma matis. tertie declinationis. **Et** dicitur a malato quod est maluz laxare. et comprimere herbas coctas cū oleo vel cum butyro v^l aliquo gumi. vel aliquas species cōmiscere cum emplastro. **Et** cum nullo tali sanauit christus medicus celozū. sed solo verbo imperando sicut patet de leproso. **Mat.** viij qui venit ad christum. cui ait imperando. **Volo** mundare. vbi mundare est imperatiuus vbi passui. quasi diceret. volo. sis mundus. **Quare** autem istos et alios infirmos ita leniter sanauit q⁹ in eum confidebant. **Sic** et iste hydropicus q⁹ ad christū pro sanitate accedebat patet quia in ipsum confidebat. **Quia** dicit glosa. **Ante** Iesum stetit hydropicus. quia virtutem medēdi cognoscebat in eo. **Ideo** coram ipso stabat ei⁹ expectans misericordiam. **Quem** pius dominus videns eius cognouit affectum. quem propter metum iudeozū exprimere nō audebat in die sabbati. ideo eum sanauit. de hoc dicūt verba euangelij. de quibus p̄ns erit sermo. **In** quibus duo tangit euangelista. **Primo** infirmi p̄sentationez ibi. **Acce** homo hydropicus. **Secūdo** ipsi⁹ curati onem ibi. **Ips**e apprehendit eū. et c. **Primo** tangit infirmi p̄sentationē. **Ips**e enī hydropicus se christo p̄ntauit et misericordiam ei⁹ expectauit. et hoc ibi. **Ecce** qdā hō hydropicus erat an illū. i. christū. **Ubi** nota moraliter per hunc hydropicum significānt tria genera hominū. videlicet tumentū superboz. ferentiū luxuriosoz et cupientium auarozū. **Primū** ergo genus est tumentū superboz. et recte hi significānt p̄ hydropicos. **Quia** dicit **Constantinus** q⁹ hydropis ē error digestine epatis tumorem membrorum generans dū enī digestiua debilitatur in epate superfluitates generant in corpe que vigore expulsiue exterius transmissis mēbrozū inflationē generant. **Sic** supbia est error tumorē et inflationē cordis generans. sicut patet in primo angelo q⁹ errans a prima veritate que est deus in superbia est inflatus qui dixit **Isa.** xliij. **Ascendam** in celum et ponā sedē meā ad aquilonē. et ero similis altissimo. **Et** ipse sic errans in tumore superbie deiectus est de celo. et qua via illic reuertat^r ignorat q⁹ dicit **Bugo** de claustro aie. **Supbia** inquit nata est in celo. s. velut immemor q⁹ via inde recesserit. nec postea illic redire poterit. **Sic** multi homines errantes hoc tumore supbie qua via ad celum transire debeant penitus ignorāt. **Sz**

fortassis in profunduz desperantes cadūt. Et sunt precipue duo genera hominū videlz pauperes eleuati. et diuites indurati. Primi ergo sunt pauperes eleuati. Videmus enī ad experientia q̄ cineres eleuati a terra a vento descēdunt ad locum inferiorem et profundiorē q̄ prior locus vnde eleuati sunt fozet. quia cadētes super aquam funditus cadunt. Sic moraliter cinis eleuatus siue puluis a vento cōturbat aerē et oculos ledit. Et recte denotat pauperes inflatos et eleuatos quos ventus fortune eleuat ad aliquam dignitatem seu honoris statum. Quo facto statim tument in superbiaz sicut declarat sanctus **Berni**. supermissus est. **Vidēs** inquit plerofq̄ de ignobilibus nobiles de pauperib⁹ diuites factos subito intumescere p̄stine obliuisci humilitatis genus quos suum erubescere et infirmos dedignare parētes. **Sed** vere quantuz superius eleuantur per tumorem tanto magis p̄sciūt in profundum diuina iusticia exigēte. Quod detestat **Bregorius**. vij. moralū. Omnis supbia eo tempore imo iacet quo i alto se erigit. Ideo dicit pauper **Henricus** li. iij. Te tibi mortale genus q̄ semper ad alta niteri vt lapsu profundiorē cadas. Et ponit multa exempla. Prīmū est de **Pompeio** quem fortuna multuz exaltauerat cui alij senatores propter triumphos sepius decelsis capulis obuiam exhibāt. Postremo vō fata. id ē. mortem a p̄prio famulo **Aesore** sic dicto tulit. de hoc sic dicit. Aspicce cui toties capitalia celsa triumphos. Obtulerant famulū fata tulisse tuum. Secundū exemplum ponit de **Erasio**. quem fortuna in principio in altum extulerat. sed in fine pessime deiecerat. Nam cuz ipse **Erasius** fuerat missus a romanis cuz exercitu magno ad expugmandum **Babyloniaz** ipse veniens eam possederat potēter et superbe. **Aer** nentes autem **babylonici** ciues q̄ ipsius potētestatem euadere nō possent. accesserūt ipsum petentes ne ciuitatez destrueret. sed ipsam pacifice intraret. et aurū et argentum caperet in signum triumphī. Qui cuz ciuitatem intrasset in ea fuit firmiter conclusus. Ciues vero comprehenso **Erasio** aurum et argentum feruens ī os eius fuderunt dicentes. Bibe quia aurū p̄ triumpho desiderasti. et sic mortuus ē ex potatione auri. Et hoc tangit pauper **Henricus** in illo metro. Aspicce quem **Babylon** cupido potauit in auro. Tertiū exemplum ponit de **Iulio** quem fortuna exaltauerat. et tandem a proprijs seruitorib⁹ mortuus ceciderat. De hoc ponit hoc metz. Facta quā tulerat cesar acerba suis. Secundi sunt diuites indurati quozū si superbia tāgitur nō curant. quod probatur

in simili de balena qui est p̄scis grādīs. q̄ cuz in parte pingui feritur non sentit vulnus. Sed vulneratus ī macra parte. mox vulnus sentit et dolet. Hoc etiam dicitur de aliquib⁹ pinguis simis porcis. Sic moraliter superbus q̄ in magnitudine cupit omnes alios superare. et qui ī putredine elationis iacet vt porcus correctio nem dei atq̄ increpationē sacre scripture non timet in parte pingui. hoc est in prosperitate et diuitijs positus. Nam pinguedo prospera nō sinit ipsum iaculum minantis scripture percipere. et nequaquā vltionem putat esse malozum. Sed cum ī aduersa de p̄speris cadit sentit vulnus et cognoscit. et tunc medelam querit. Figuratum est. **Exo. v. de Pharaone** cui cū **Moses** diceret ex parte dei vt populum israel dimitteret vt domino deo suo ad sacrificanduz ī deserto iret. respondit. Quis ē deus vester vt audiam illum. deū vestrum nescio et populum non dimittam. Ecce q̄ in prosperitate tumuit et deum audire noluit. Sed plagat⁹ multipliciter dixit **Moyse**. Peccaui coram domino deo vestro. verūtamen rogate vt mihi indulgeat. Et per hunc etiam moraliter intelligunt supbi. mūdi tyrāni qui in prosperitate positi affligunt populum dei. Illis nihil prodest predictio vt non molestent pauperes. sed eozū supbia ascēdit semper. nec paupes possunt suspirare nec respirare sub iugo eoz. sed interdū percussī in parte macra. videlicet aduersitatis quando plagentur a deo tūc sentiunt vulnera tunc clamant et vociferant. tunc querūt a deo medelam. Quia dicit p̄s. Qu occideret eos q̄ rebant eū. Sed interdū querunt misericordiā et nō merent inuenire. q̄ iudiciū sine misericordia fiet q̄ misericordiā non fecit. **Iac. ij.** Sic factū est **Antiocho. ij.** **Machab. ix.** Scdm gen⁹ qd significat p̄ hydropicum est fetentiū luxuriosoz. et recte signat ipsi luxuriosi p̄ hydropicos. q̄ sicut hydrops fm glo. est morbz aquosus vesice vitio natus cū fetido anhelitu. q̄ anhelitus taliū est fetidus. et hoc causat intrinsecus morbus. Sic etiā luxuria ē morbz aie fetidus coraz deo et angelis eius et hominib⁹. De p̄mo scz q̄ luxuriosus fetet coraz deo testatur **Dugo** libro de bono p̄scientie. Tollerabilis ē canis putridus fetens hoib⁹ q̄ aia peccatoris deo. Hoc p̄sideras **Sene.** dicit. Si scirem deos ignoturos adhuc tñ peccare dedignarer ppter pcti vilitatez. Ecce qd pctm vificat tā coram deo q̄ hoib⁹ sicut pctm luxurie. certe nullū. q̄ dicit glo. sup illud **Cor. vj.** Qd pctm qd facit hō ex corpus ē. q̄ aut fornicat ī corp⁹ suū peccat. Cetera inqt pctā tñ animā maculat. fornicatio vō non tñ animā. sed et corpus

Gen. vi. vii. Deos ignoturos et hoib⁹ ignoturos adhuc p̄cedit nolle p̄ceditur p̄cedit

Dñica xvij. p^a trinita.

cōtaminat. **I**bi enī nō solū ē imūdiācia spūalis sed et corpālis. De scōdo vō q^d luxuriosus fetet corāz angelis patet in vitāspatrum. q^d angel⁹ trāsiens cū quodam heremita. Et cum obuiā rēt cadaveri. heremita s^z nō angelus obturauit nares suos. Et deinde obuiū quendā adoleſcentem luxuriosum habuerūt. obturauit se angelus sed nō heremita. q^d multum fetet et displicet luxuria ī oculis angeloz. Quia si filia alicuius regis tue custodie tradita vt eam custodires non parūz tibi displiceret si illa ī tuā custodia fornicaretur. Cum autem tradit⁹ es ad custodiēdum angelo. **I**n illud p^s. xc. Angelis suis mandauit de te et c. Quāto ergo putas displicet ei cūz tu sub eius custodia forniceris. Ideo dicit **Bern.** In quouis angulo reuerentia exhibe tuo angelo. et ne audeas illo p^sente cōmittere quod me p^sente non auderes quasi diceret. Ex quo nolles corāz aliqua p^sona honesta fornicari. min⁹ corāz angelo q^d semper videt faciem dei. **Mat. xvij.** De tertio vō videlz q^d fetet luxuria corā hoībz dicit **Quill.** q^d fetor ē ī peccato isto. q^d a viris spūalib⁹ iter dū sentiē. Et ponit exēplū q^d qdā scholaris p^sentiā scozi ī domo sua cognoscebat. Et qdāz archidiacon⁹ sentiebat q^d seruus suus fornicatus fuerat. Quarto pōt addi q^d hoc peccatū etiā fetet demonib⁹. q^d legit⁹ q^d diabolus p^s quēdāz demoniacū cōfessus ē q^d peccatū illud ei multū feteret. Et cū interrogaret cur illud cū tanta diligentia promoueret respondit. p^spter lucrū. sicut cloacarius fetorez cloace ratione lūcri intrat l^z fetorem abhorreat. Ideo dicit q^d dam glosa. Quid fetidius luxurioso qui deūz molestat. angeluz fugat. demones letificat. **S**ed ipſum ferit. et eterna luce priuatur. Sed dices vnde procedit fetor luxurie? **R**espōdetur q^d p^sncipaliter a fetore crapule et gule. Quia dicit **Iohes** in **Apoē. xxij. ca.** Qui in sordib⁹ ē sordescet adhuc. quasi diceret. Qui in sordib⁹ est crapule pronus erit in sordib⁹ luxurie. Sed tamen homo non percipit fetorē. Quod patet in simili. Quia postq^d vestimentū multū fetidum est. noua superueniens sordēs nō percipit. que tamen in candida veste statim apparet. Hoc videmus ī atrio mūdo in quo vix potest festuca cadere quin perpendatur. Sed cūz est immundū grande lutum non percipitur. Sic moraliter homo dedit⁹ crapule scmp est in sordibus. quia crapulosi vt frequenter habēt ora et anhelitum fetidum et fetētia. vt dicatur illud p^s. Sepulcrum patens est guttur eoz. Ideo cum sordidior efficitur cadens in lutum libidinis nō percipit. Vadit enī d^s sorde ad sordem velut sus que descendit ad sordidūz stabulum

ipſorum demonūz. **figura Matth. viij.** q^d quidam habens legionem spūituum immundoz habitauit in sepulcris. vnde vero virtute diuina expulsi sunt demones. et spūitus illi īgressi sunt gregem porcorum domini p^smissiōe. et īmerſerunt eos in mari. **S**piritualiter per spūitus illos immundos qui hominem hunc tenebant in sepulcris. subaudi gule et crapule vitia q^d viuētem hominē tenent in sepulcro. Ideo enim spūitus grauat⁹ in nimietate cibi et potus vt sit quasi sepultus. Quia dicitur in ozea **Memphis** sepeliet eos. **Memphis** interpretatur ex ore nimietas cibi et pot⁹ ex oris vitio occasionem habens hominēz sepelit. **Cū Hiero.** Qui luxuriatur viuens mortuus est. Qui inebriatur viuens mortuus est et sepult⁹. Ideo crapula et gula mortuum condunt hominēz vt semper est ī fetore. semper putrefcit et fedatur. Ducunt enim huiusmodi vitia ad libidinem q^d propter immundiciā anime et corporis quāz īnducit porcine feditati comparatur. **S**z inde videlicet de libidine descēdūt p^smissione diuina ī mari. i. ī infernū stabulo igneo et immūdo cūz demonib⁹ deputandi q^dbus se p^s immundiciā copulauerūt celauerunt. Ideo dicit **Bern.** Luxuria est pestis que cū gebenna familiarē h^z si militudinē. In gebenna enī sunt tria. odor fetidus. vermis p^sciētie. vrens flāma. Sic purē luxuria fetet p^s infamiaz. vrit p^s p^sciētia. perurit p^s concupiscentiam. et subdit. Luxuria ē pestis omni mōstro damnosior que corpus eneruat. animā cōmaculat. famam perdit. primūz offendit. deum amittit. **T**ertium genus hominū quod significatur p^s hunc hydropicū est cupietium avaroz. quia hydropicus quāto magis bibit tanto magis sitit. Sic cupiens avar⁹ quanto plus bibit de terrenis diuitijs tāto p^s sitit. Ideo dicit **Egidius** romanus d^s regi. p^sncipū parte. iij. li. ij. ca. viij. q^d nunq^d cōmuniter homines satientur possessionibus et diuitijs. et nūq^d potest quis tot habere quin plura vellet. Et allegat ibi p^slm. j. polliticoz qui assignat duplicem causam quare cōcupiscentia diuitiarum est infinita. **P**rima sumitur ex inordinatiōe voluntatis. quia homines studētēs circa viuere et non circa bene viuere. Quicūq^d autē p^spter ipm bñ viuere diuitias volunt fructiōes corpales nō infinitas querunt. bñ enī viuere et vtuose viuere. hoīnes g⁹ q^d non curnat vtuose viuere. s^z totū eoz studiū ē vt vīnāt sm corporales voluptates. et cū diuitie maxime videāt⁹ vt p^s eas q^dlibet possit q^d appetit. Ideo vt melius possent homines explere quod volūt diuitijs et possessionibus non satiantur. **S**ecunda causa sumitur ex falsa estimatione finis. Nā vt

distinguit p[ro]p[ri]os .j. polliticoz. **A**lter appetitur finis. et aliter ea que sunt ad finem. **N**am finis petitur in infinitum. **E**a vero que sunt ad finem finem modum et mensuram ipsius finis. ut si finis medici esset sanare nunquam posset medicus tantam sanitatem inducere. quin si esset possibile vellet eam maiorem efficere. **M**edicus ergo sanitatem quasi appetit inducere infinitam. **E**t potione oportet dare finem modum et mensuram sanitatis. **C**ontra ergo homines habent falsam estimationem de fine. ut putant ipsam finem esse in diuitiis ponendum. ideo appetunt eas in infinitum. **S**ed alia ratio potest esse moralis. videlicet quia homines non habent charitatem ad eternam. quod videmus quod musce nunquam ponunt se super scutellam dum cibus est calidus ibi. sed cum tepescit et refrigerat residentes in ipsa totum quod est ibi fedant. sic dum cor humanum retinet charitatis calorem spiritus comedit ab ea musca cupiditatis. **R**atio est. quod opposita se non compatiantur simul. charitas et cupiditas sunt sibi opposita. **Q**uia secundum **Aug.** in quodam sermone. radix omnium bonorum est charitas. et radix omnium malorum est cupiditas. et ambe simul esse non possunt. nisi una radicitus euallatur alia plantari non poterit. **F**rustra ergo conatur ramos percindere nisi radicem studeat extirpare. **S**ed heu quod superabundauit iniquitas et refriguit charitas multorum. **M**atth. xxiij. **I**deo musce cupiditatis et auaricie creuerunt quod quasi totum mundum insatiabiliter repleuerunt. **F**igura **Exod. viij.** ubi legitur quod quarta pharaonis plaga fuit muscarum multitudo quarum tanta erat infestatio ut vix possent homines quicquam purum siue mundum comedere. sic omnia fedauerunt. **S**piritualiter per has muscas sic infestantes. subaudi cupiditatis et auaricie actus qui adeo sunt fedati et enormes quod omnes mores humanos perphanauerunt. **E**t notandum est quod sunt multa genera hominum. **P**rimi sunt mercatores qui propter auariciam in mercando multa vitia committunt. **P**rimum est vendere quantum potest charius et emere quantum potest lenius. **D**icit tamen **Guilh.** cum mercatores laborant pro omnibus. et quasi negotium commode gerant potest moderatum lucrum recipere. secundum immoderato. ut extra de emp. et ven. c. j. **S**ecundum peccatum quod in eis abundat est mendacia in quibus non est parua culpa. **I**deo dicit **Chrysostomus.** lxxxviij. dist. c. ei sciens. **M**ercator sine mendacio et piurio esse non potest. **I**deo tertium peccatum quod in eis abundat sunt piuria in quibus similiter non est parua culpa. cum sit contra illud. **E**xo. ij. **N**on assumes nomen dei tui inuane. **E**t dicit **Ray.** quoties scilicet vel causa decipiendi primum piurat vel mentis peccat mortaliter et tenet ad restitu-

tionem in quantum decipit. primum illi eadem decepto faciendum si scit quod sit ille vel heredi eius. vel si nescit personam tunc det pauperi secundum auctoritatem ecclesie. **S**i vero ignoranter dicit falsum vel scienter intendens sibi prodesse et primo non obesse forte est veniale. hec **Ray.** **Q**uartum peccatum est quod abundat in furtis que precipue sunt circa stateras. pondera et mensuras. et hoc tripliciter. **P**rimo cum quod diuersa habet pondera vel mensuras. et emit ad maiorem et vendit ad minorem de quibus supra f. lxxij. **B.** **S**ecundo cum quod habens iustam mensuram et pondus iustum et male mensurat vel ponderat. sicut faciunt tabernatores qui mensuram implent spuma. **T**ertio cum quod procurat ut res que debet vendi poderosior sit ut faciunt qui lanam vel crocum mades faciunt. **Q**uod prohibet dominus **Leuit. xix.** **E**go dominus deus vester. nolite facere quod iniquum est in iudicio et in regula. in pondere et in mensura statera iusta et equa sint pondera. iustum modum et equus sextarius. **E**go dominus deus vester. **E**t his dicit. dominus deus vester ut tales timeant fraudes facere. scientes se habere dominum quem nullum latere potest secretum. **Q**uintum est vendere charius propter dilationem ad terminum quod est species usure palliate. **D**e quo **Cap. lxxij. c.** **S**extum est aliud ostendere aliud vendere siue aliud vendere. aliud exhibere. **S**eptimum est celare defectum. ut si aliquid malum habet in se res quam vendit non reuelat euenti. **D**e hoc facto vide s. ser. lxxij. **D.** **O**ctauum est loca tenebrosa eligere ut res veni alia appareat alteri modum qui sit in veritate. sicut accidit his qui tenebras faciunt in locis in quibus vendere debent puros. in quo ostendunt se esse filios tenebrarum. **D**e quibus **Mat. xxij.** **P**roijcite eos in tenebras exteriores. quia per hoc quod querunt tenebras malefacere velle se ostendunt. **I**oh. iij. **O**mnis qui male agit odit lucem. ut non arguantur opera eius. **S**ecundi sunt exactores. ut reges. principes. et barones. et ceteri qui exaccinant subditos suos iniuste. **D**e quibus prophetauit. **Esa. i.** **P**rinces tui infideles. socii furum omnes diligunt munera. quia tenent et fouent in curijs suis qui per muneribus iustificat impium et condemnant iustum. **O**mnis inquit propheta diligunt munera. et non solum a diuitibus. sed etiam a pauperibus christianis. et non dumtaxat a christianis. sed etiam a perfidis iudeis domini nostri iesu christi et crucis eius inimicis non curantes si cum usura a christi membris per iudeos fuit extorta. ut etiam a iudeis dona habere valeant eis tantas liberalitates tribuunt ut ab eis etiam fideles affligantur. vel eis etiam interdum in ciuitatibus publica officia assignant in quibus grauiter christi

Dñica xviij. p^r trinita.

stianos affligunt et puniant. et ultra debitum ex-
torqueant. quod tamen est prohibitum. extra d
iudeis et saracenis. **¶** Si sit nimis. ubi habetur
in summa. q^d iudei super christianos non ponantur
in publicis officiis. Et domini qui contra
fecerint gravius puniantur. et iudeis sic positus
tam diu christianorum communio subtrahitur.
donec totum quicquid occasioe huiusmodi ac-
quisierint in usum pauperum sit conuersum. Sed
quia tales domini qui hoc faciunt nolunt h^u pu-
niri. ideo i futuro a demonibus puniuntur. Sicut
est punitus quidam comes masticonen. **¶** Hic cum
in proprio palatio resideret constipatus multis
militibus repente homo ignotus intras hosti-
um palatium. videntibus cunctis ad ipsum usque
peruenit. dicens se velle ei loqui. imperas ei ut
surgeret. Qui non valens resistere surrexit. et
usque ad hostium perrexit. ubi equum paratum
inuenit. Quem visum statim ascendit. Qui
habenas ille accepit quod propter eum venit velo-
cissimo cursu per aera cunctis videntibus eum
ferre cepit. Ille autem miserabiliter clamavit
Succurrite. ciues succurrite. Sicque tandem sub-
tractis visibus omnium hominum factus est propter
suam exactionem et oppressionem pauperum de-
monum socius. Tertii sunt iudices et assessores
quod propter auariciam faciunt iniqua et iniusta. ius-
tificantes eos quod plus donant. **De quibus Isa.**
v. ¶ Ne vobis qui iustificatis impium pro munere
et iusticiam iusti aufertis ab eo. Et non solum
ve illis qui pro munere iudicant. sed etiam il-
lis qui munera dant ut alios opprimant. quia
per hoc excecant oculos iudicium et potentum
ne causam agnoscant iustam. Juxta illud **Ecclesi.**
xx. Exenia et dona excecant oculos iudicium.
¶ Quartii sunt mali aduocati et procuratores quod pro-
pter pecuniam auariciam suam false protra con-
stitutionem allegant et veritatem supprimunt.
Deberent enim esse sicut dicit Robertus Pol-
kot lectione. lv. ut stelle fixe mote tñ motu fir-
mamenti. id est. veritatis. quia labium veritatis
fixum in perpetuum. Proverb. xxi. Sed certe
pro maiori parte inveniunt erratici. quia mo-
uentur duplici motu. videlicet contra veritatem
propter munera. et quandoque cum veritate du-
cti conscientia. Et ideo d^r eis. Job. v. Stelle
non sunt munde in conspectu. Ideo lingue eo-
rum assimilantur stateri que quasi ad minimu
podus facit motum. et se inclinat ad grauiores
partem. Ita isti quomodocumque sit de veritate ad
illam partem magis inclinant que sit in dando pe-
cuniam magis ponderosa. De quibus dicitur
in ps. Mendaces filij hominum in stateris. Et
merito insertur eis calamitas Job. Calamitas
quam patiar in statera. Comparantur etiam ta-

les cherubin qui tenet gladium flammeum at-
que versatilem ad impediendum hominis redi-
tum in paradysum **Gen. iij. Reuera isti habent**
flammeum gladium. quia lingua eorum gladi-
us acutus. et est valde versatilis quia de facili ver-
ti potest contra veritatem et pro veritate. Ahe-
rubin interpretatur plenitudo scientie. et isti di-
cuntur sapientissimi apud vulgum. Sed quid de-
seruiunt. reuera ut communiter ad custodiendu
lignu vite ne aliquis accedat ad vite lignum. i.
ad christum. Isti enim sunt qui falsa. percurant di-
uortia. ecclesias veris expoliant prelatis. et si-
moniacos copulant. innocentes excoicant. ver-
bis reconciliant. christum et ecclesiam psequen-
tes. Ideo legitur i tragedia quadam Seneca q^d
quidam vidit in spiritu Aeronem apud inferos
balneantem. Ministri vero undique aurum bu-
lientes circa eum infundebant. cum una cohors
tem aduocatorum vidisset accedentes prope cla-
mabat dicens. Venite huc o venale hominum ge-
nus. et aduocati amici accedite. ut in hoc vase
balneamini mecum. Adhuc superest locus quem
vobis reseruavi. Quinti et vltimi sunt usurato-
res. Jam heu nullus diuitum gratis vult pecu-
iam mutuare propter deum pauperi et indige-
ti. sicut precepit christus. Luc. vi. Mutuum dan-
tes nihil inde sperantes. Sed concedit ad tem-
pus ultra sortem aliquid accipiendo. vel astu-
tia cogitat ut aliquid sub nomine census capi-
at ultra sortem ac si ad usuram mutuasset. cuius
pena eterna erit damnatio. Quod insinuat Izech.
xxij. Usuram et superabundantiam accepisti.
et auare. proximos tuos calumniaris. Ecce com-
plosi manus super auariciam quam fecisti. ubi
dicit glo. Complosa manu non palma aperte p-
cutiet dominus usurarium. quia ipse manus con-
plosas habuit et non apertas ad egenos. Idcirco
hoc triplex genus hydropicorum. videlicet tu-
mentum superborum. fetentium luxuriosorum. et cupi-
entium auarorum indiget dominica apprehensi-
one sanatione ac dimissione. Primo indiget do-
minica apprehensione. et hec fit in cordis con-
tritione. Videmus enim ad expientiam quod radij so-
lares apprehendunt vapores. et ex materia ama-
ra generantur interdum nubes. videlicet de va-
poribus eleuatis ex mari et in nubibus coden-
satis virtute celesti. Nubes tamen ille in pluuiam
redacte dulcissime sunt et terrarum fecundant. Spi-
ritualiter radij solis sunt diuine inspirationes
De quibus ps. Miserationes eius super omnia opera eius.
Et per mare intelligit cor peccatoris. Esa. lvij. Por-
impij quasi mare feruens quod quiescere non potest. Est
igitur peccatoris amarissimus peccati amaritu-
dine. Sed de hoc corde radioz solis. i. diuine
miserationis apprehendunt et eleuantur vapores

Petrus tam multa sunt

habeat

id est. Considerationes quod videlicet homo considerat quod peccatum tria damna facit sibi nisi diuina misericordia obstat. videlicet quod percludit in iudicio. excludit a regno et percludit in inferno. Primo igitur concludit in iudicio. scilicet contra diuinam misericordiam soluit argumentum ne homo in iudicio percludatur. Argumentum quod facit iusticia contra peccatores est demonstratum. sicut furtum inuenit insinuat furem. et ideo statim iusticia sententiat. scilicet misericordia sententia suspēdit et iudiciū sicut princeps superior. **Iuxta illud Jacobi. Misericordia supplantat iudiciū.** Secundo peccatum excludit a regno. sicut lepra excludit hominem a sanorum consortio. Et illud impedimentum tollit diuinam misericordiam. ne homo a regno excludatur ianuam referendo et frangendo. Christus enim dicit **Iohannis. Ego sum hostiū.** Istud hostiū fregit diuinam misericordiam cum baculo crucis tanto impetu quod una pars porte descendit ad inferna. et reliqua usque in sepulcrum. et sic hostiū est aptum ut quilibet qui saltē voluerit possit intrare in regnum. **Apocalypsis. Vidi et ecce hostium aptum.** Tercio peccatum includit in inferno. sicut debitum non solum detinet in carcere hominem. Iusticia dicit. **Amē dico tibi non erabis donec reddas novissimum quadrantem seu minutum.** **Matthaeus. et Luc. xij.** Contra misericordiam frangit ligamentum ne homo in inferno includatur sed redimendo eum sicut orabat pater. **Redime me domine et miserere mei.** Et **Apocalypsis. Redemisti nos deus.** Et **1. Cor. vij.** **Empti estis precio magno.** Item dicit iusticia pater. **Conuertantur peccatores in infernum omnes gentes qui obliuiscuntur deum.** Et misericordia dicit. **A porta inferi erue domine animas eorum.** Has igitur considerationes apprehendit et eleuat radij solares. videlicet licet diuine misericordie sine quo homo nihil potest facere et ille quod considerationes causant nubes pertritionis. doloris et timoris. et he redacte in pluiam lachrymarum dulcissimam lauant lutum culpe sicut pluuia lauat feditatem platee et fecundant aquam animi. et producit fructum operationis sancte. sicut patet de maria Magdalena que fuit superba. luxuriosa et auara etc. Quia septem habuit peccata mortalia designata per septem demonia **Mattheus. vlē.** Sed radij diuine misericordie eleuauerunt ea vapores considerationis. scilicet peccatorum. Nam secundum Gregorium in omelia. Considerauit enim quid fecit. scilicet peccata contra deum. et noluit moderari quid faceret. et sic ille considerationes causabant contritiones et dolores qui redacte sunt in pluias lachrymarum quibus pedes dominicos irrigaret **Luc. vij.** Et sic peccator hydropticus qui habet tumorem superbie. fetorem luxurie. et cupiditatem auaricie. indiget primo dominica apprehensione. id est. pertritione

Secundo indiget sanatione. et hec fit necessitas per confessionem. quia sola pertritio non sufficit ad peccatoris curationem nisi confessio subsequatur. Quod figuratum est. **1. Machab. v.** ubi legitur quod Judas machabeus venit congregato exercitu obuiam Timotheo duci filiorum Ammon iuxta torrentem. Quem videns Timotheus multum timuit quocumque discipulis suis ait illis. **Si Judas videns torrentem inuadit nos non poterimus aduersus eum.** Sed si timuerit ad nos transire ibimus nos ad ipsum et vincemus eum. Tunc Judas ordinato notario qui omnia nomina sciebat fecit omnes suos proprio nomine et cognomine vocari. Quo facto Timotheus perterritus nimis fugatus est et eius exercitus similiter. Et Judas combusta terra inimicorum ascendit in montem sanum et incolumem omnem exercitum suum ducens. et ibi obtulit et sacrificauit holocausta Spiritu aliter Judas interpretatur confessio. et significat penitentem animam que primo contra diabolum usque ad pertritionem et lachrymarum effusionem accedit fortiter pugnatura. scilicet si vult obtinere victoriam oportet eam pergere. Non enim sufficit per peccatis tantum lachrymas facere et fundere et conteri. scilicet et necesse est peccata etiam confiteri. hoc enim optime cognoscit diabolus. ideo congregato exercitu suorum temptationum ad resistendum dicit. **Si penitens ultra non egrediatur sed rubore perterritus non confiteatur peccata sua vincimus eum** et non poterit contra nos sed captiuus noster erit. **Si vero audacter transierit torrentem lachrymarum et peccata sua per confessionem manifestare non timeat superabit nos et vincet.** Tunc igitur locandus est notarius. id est. memoria que omnia peccata habet in scriptis quantum ad nomen et quantum ad cognomen. id est. quantum ad peccati substantiam. et quantum ad omnem eius circumstantiam et ad veram confessionem requisitam. et sic omnia peccata legitime perfitendo conterit diabolus. et dissipat omnis eius habitatio quam per culpam habebat in anima. Et tunc ipsa anima hac obtenta victoria sine aliqua lesione ascendit in montem sion ad eternam beatitudinem speculando. et sic secundo peccator indiget confessione que notatur in sanatione. Quia secundum Augustinum libro de penitentia. confessio languores sanat. leprosos curat. mortuos suscitatur. sanitatem auget gratiamque conseruat. Tercio indiget dimissione. Quia christus hunc hydropticum sanatum dimisit. et hoc fit per satisfactionem. quia non sufficit peccatori quod pertritionem habeat et peccata coram sacerdote dicat nisi etiam satisfaciatur. Quod perbat beatus Gregorius in pastoralis per tria exempla. Primum quod litteras vel aliquod falsum instrumentum scripsit non sufficit quod ulterius non scribat. sed quod male scripsit deleat. Peccata nostra omnia

Dñica xvij. p^r trinita.

scripta sunt. **Iux** illud **Di**ere. xliij. Peccatum meū scriptū est stilo ferreo. **N**ō sufficit ergo vt peccata quis dimittat nisi quod male fecit doceat. sed p̄ satisfactionem restituendo si qd male abstulit. **Q**uia dicit beatus **Aug.** xliij. q. vj. Si res. **N**ō dimittit peccatū nisi restituat ablatū. **S**ecūm exemplum si aliquis alicui blasphemias dixerit non sufficit q̄ ulterius nō dicat nisi de his que dixit peniteat. **P**eccator deus blasphemiat iter gentes non sufficit q̄ a talib⁹ blasphemijs desistat nisi d̄ his culpabilē se reddat et satisfaciatur. **T**ertium exemplū q̄ debitor nō absoluitur a debitis q̄ contraxit pro eo q̄ alia nō mutuatur nisi ea que contraxit p̄soluat. **Q**uādo peccamus debitores dei sum⁹. sicut p̄t̄ **Lū**ce. vij. **D**uo debitores erāt cuidā feneratori. id est. deo. **D**e his autem debitis absoluti non sumus pro eo q̄ alia non cōmittimus nisi d̄ his que cōmissimus satisfaciamus. **E**st autem satisfactio fm̄ **Aug.** de peni. dif. iij. in. c. satisfactio est causas peccatorum excidere et eorum suggestionibus aditū nō indulgere. **E**t p̄ causas peccatorum intelliguntur radices vitiorū vel peccandi occasiones vel oportunitates. vt de pe. di. ij. **Q**uia radix.

De eadem dñica. Sermo tertius.

Ascende

Ascende superi⁹. et erit tibi gl̄ia et c. vbi supra **A** dicit **Aris.** iij. meth. 202. **S**i animal percutitur a fulmine moritur. et multi homines percussif a fulmine non moriunt. quia homo ē animal rationabilis. ideo forte natura in hoc sibi p̄buit honorem. **S**pūaliter p̄ fulmen intellige iudiciū extremū. quia sicut dicit ibidem **Aris.** vbi supra. **F**ulmen aliqñ liquefacit gladiū i vagina ipsam nō ledendo. **S**ic extremū districtū iudiciū liquefacit aīam peccatoris puniendo corpore manente illefo. **N**am fm̄ **Chrys.** tollerabilius est penam inferni sustinere q̄ verba irati iudicis quib⁹ dicturus est i finali iudicio **Mat.** xxv. **I**te maledicti in ignē eternum. **E**t beatus **Bern.** sup p̄s. **Q**ui habitat dicit. **Q**uid tā cauendū qd tam plenū anxietate et vehemētissime sollicitudinis excogitari potest q̄ iudicandum astare illi terrifico et deifico tribunali et incertā et adhuc subitamq; a distincto iudice expectare sententiam vbi iudex teste non indiget. et vbi veritas discutit intentiones. **E**t in q̄dam epistola ibidem ad **Robertū** monachum **V**eniet inquit qui male iudicata iudicabit. **I**licita iurata confutabit qui facit iudiciū et in iuriam patientibus. **V**eniet inquā veniet dies

iudicij vbi plus valebunt pura corda q̄ astuta verba et p̄ciētia bona q̄ marsupia plena. quoniam iudex nō fallitur verbis nec flectetur donis. **I**dcirco istud fulmen diuini iudicij occidit eterna morte omne animal. id ē. omnem hominem bestialem qui magis sequitur carnē q̄ spiritū aut rationem. **S**ed parcat hominib⁹ iustis **Iuxta** illud p̄s. **I**n memoria eterna erūt iusti. ab auditione mala nō timebunt. **N**am auditio hec erit mala qua dicitur animalibus hominibus. **I**nimice descēde inferius. **A**b hac nō habent timere homines iusti quibus dicitur. **N**e nite benedicti patri mei. **E**t vniciq; dicit verbum allegatum. **A**mice ascende superius. **H**is autē verbis vocabit dñs vnūquemq; electum ad gloriā. **I**n quibus tria tāgunt. **P**rimo fidelitas se amantiū. ibi. **A**mice. **S**ecūdo prioritas se honorantiū ibi. ascende. **T**ertio sublimitas se exaltantiū ibi. superius. **C**irca quod notādū. **I**n nuptijs regalib⁹ sunt ascensus et gradus dignitatis. **N**ā altissime ascendit rex. et regina alti⁹. sui duces post ipsum. deinde alti domini et barones. et post illos sedēt milites et milites atq; ciues. et in quolibet gradu ac ascēsu conuiuia sua habent. **S**ic spiritualiter i nuptijs celestis regis xpi domini nostri sunt gradus scalares p̄ quos ascenditur. **N**ā qui vult ad hos venire necesse habet semp ascēdere. qz dicit **Bern.** in epistola. et similiter **Aug.** i libro de verbis domini. **S**emper ambula. semp per fice. noli i via deficere. noli retro ire. noli deuiare. remanet qui nō proficit. recedit qui ad ea reuoluitur. vnde iā recesserat deuiat aut apostotat. **Q**ui aut sunt isti gradus enumerat **hūbertus** in prologo. libro de septem donis. c. vj. **P**rimus gradus ascendendi est timoris amorosi in omnibus agilibus cōtinuatio. **S**ecūdus pietatis se ad deum et primū sancta liquefactio. **T**ertio sciētie oīūz beneficiorū dei grata p̄cognitio. **Q**uarto fortitudinis oīūz operationum bonarum executio. **Q**uintus consilij a deo oīūz eligēdoz tuta electio. **S**extus intellectus omnīū veritatū necessariarū limpida contemplatio. **S**eptim⁹ sapiētie celestīū delitiaz p̄gustatio. **P**rimus ergo gradus quo ascendit ad celestes nuptias est timoris amorosi in omnibus agilibus cōtinuatio. **D**icit enī **Breg.** super **Ezech.** omelia. xix. **N**am qui a terra ad celestia tendimus eiusde⁹ gradus ascendēdo miramus. ab infimo incipiendo. s. dono timoris. ascendendo vsq; ad donū sapie sapide. **R**ōnem huius ascensionis reddit. **Breg.** xxiij. moral. dicēs. **N**emo ad infima deserēs repēte fit summ⁹ qz ad obtinēdū p̄fectiōis meritūz dū quotidie mens in altū ducitur ad hoc p̄cul dubio velut